

Broj: 08-33-4331/24
Sarajevo, 27.09.2024.godine

VLADA FEDERACIJE BIH
-n/p Tajnika

Primljeno: 11-10-2024			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	468	124

ZASTUPNIČKI DOM PARLAMENTA FEDERACIJE BIH
-n/p Tajnika

ZASTUPNIK ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTA FEDERACIJE BIH
-g. Amir Purić

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje – dostavlja se
Veza: akt Tajnika Vlade Federacije BiH broj 03-04-1366-25/24 od 30.07.2024. godine

Poštovana/i,

Federalno ministarstvo zdravstva zaprimilo je akt Tajnika Vlade Federacije BiH broj: broj 03-04-1366-25/24 od 30.07.2024. godine sa zastupničkim pitanjem na koje se traži odgovor. Naime, uvaženi zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Amir Purić je na 13. redovitoj sjednici Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH održanoj 24.srpnja 2024. godine postavio pitanje iz oblasti zdravstva.

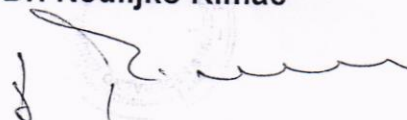
U svezi s tim, u privitku akta dostavljamo odgovor Federalnog ministarstva zdravstva.

S poštovanjem,

MINISTAR

Dr. Nediljko Rimac

Privitak:
- kao u tekstu

**ODGOVOR
NA ZASTUPNIČKO PITANJE AMIRA PURIĆA,
ZASTUPNIKA U ZASTUPNIČKOM DOMU
PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, rujan 2024. godine

AMIR PURIĆ, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, je na 13. redovitoj sjednici Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, održanoj 24. srpnja 2024. godine postavio sljedeće pitanje:

„Zahvaljujem predsjedavajući i pozdravljam vas, rukovodstvo, članove Vlade i ostale kolege i kolegice zastupnike.

Moje pitanje također ide ka Ministarstvu zdravstva, ali i Centru za transplantacijsku medicinu.

Pitanje dakle, koliko je u prošloj godini 2023. obavljeno transplantacija u Federaciji BiH? I koliko je osoba na listama čekanja za transplantaciju organa? Ja imam podatke za prethodnih devet ili deset godina od 2014. do 2022. taj broj kada govorimo o broju transplantacija je bio veoma, veoma mali sa pogotovo tendencijom pada od 2019. godine istovremeno blizu 300 ili oko 300 osoba na listama čekanja tj. bilo je 2022. godine. Vi znate da smo na hitnoj sjednici nedavno usvojili izmjene Zakona koji je omogućio jednu transplantaciju koja se nažalost nije desila da sad ne podsjećam na taj tragični slučaj, ali je veliki broj onih koji čekaju na transplantacije i one se ne dešavaju pogotovo ljudi koji čekaju na transplantaciju srca koja se već godinama ne radi u Federaciji BiH. I zbog toga sam pored svih ovih pitanja uputio jednu inicijativu više je to zapravo molba prema našim kolegama iz Odbora zdravstvo da u nekih 60 do 90 dana organiziraju tematsku sjednicu Odbora, dakle ne Doma nego Odbora na temu stanja problema i potreba u oblasti transplantacijske medicine i donorstva organa u Federaciji BiH. Tema je stvarno široka i kompleksna, ali jedna takva sjednica bi mogla biti prvi korak u pravcu da barem dobijemo analizu i odgovore na neka od ključnih pitanja zašto se dešava malo transplantacija? Zašto imamo mali broj donora i zašto se ne promoviraju donorstvo u značajnijem obimu? I svakako na toj sjednici bi trebali biti pozvani svi nadležni između ostalog iz Federalnog ministarstva zdravstva, Centra za transplantacijsku medicinu, Zavoda za javno zdravstvo, Donorske mreže BiH, Udruženja dijaliziranih i transplantiranih bolesnika u Federaciji BiH, kliničkih centara itd.. Podsjetit ću da se značajna sredstva Fonda solidarnosti preko 20 ili čak 25 miliona maraka godišnje izdvajaju za populaciju hemodijaliziranih pacijenata a svako poboljšanje u oblasti transplantacije, odnosno povećanje broja transplantacija dobili bi i dugoročno smanjenje izdvajanja sredstava za hemodijalize te mogućnost alociranja tih viškova na druge programe koji se financiraju iz Federalnog fonda solidarnosti.

Nadam se da ću dobiti ove odgovore i nadam se da će kolega iz Odbora za zdravstvo uvažiti ovu inicijativu i organizirati tematsku sjednicu narednih 60 do 90 dana..

Hvala vam.“

II

Na postavljeno zastupničko pitanje Federalno ministarstvo zdravstva, daje sljedeći

ODGOVOR

Centar za transplantacijsku medicinu je federalna upravna organizacija u sastavu Federalnog ministarstva zdravstva koja obavlja poslove i zadatke utvrđene člankom 6. i člankom 45. Zakona o transplantaciji organa i tkiva u svrhu liječenja („Službene novine Federacije BiH“ broj 75/09, 95/17 i 53/24), te između ostalog vodi i registre osoba koje

čekaju na presađivanje organa i tkiva (federalne liste čekanja) kao i federalnu evidenciju obavljenih presađivanja organa i tkiva.

Prema evidenciji Centra za transplantacijsku medicinu, tijekom 2023. godine u transplantacijskim centrima u Federaciji BiH, urađene su četiri (4) kadaverične transplantacije bubrega, četiri (4) kadaverične transplantacije rožnice i deset (10) transplantacija bubrega od živih darivatelja.

U razdoblju siječanj - rujan 2024. godine dobiveno je šest (6) pristanaka obitelji za darivanje organa i tkiva, a nakon čega je urađeno dvanaest (12) transplantacije bubrega, osam (8) transplantacija rožnice, jedna (1) transplantacija jetre i jedna (1) transplantacija srca. Ističemo da se radi o prvoj transplantaciji srca u Federaciji BiH koja je početkom kolovoza 2024. urađena u Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu, a čime je otvoreno i novo poglavlje u razvoju transplantacijske medicine u Federaciji BiH.

U razdoblju siječanj - rujan 2024. godine urađeno je i šest transplantacija bubrega od živih darivatelja.

Naime, tijekom 2023 urađeno je ukupno osamnaest (18) transplantacija, a u prvih devet mjeseci tekuće godine, u transplantacijskim centrima u Federaciji BiH urađeno je dvadeset i osam (28) transplantacija.

Navedeni podatci govore da je u prvih devet mjeseci tekuće godine napravljen značajan iskorak u odnosu na 2023. godinu, a Ministarstvo poduzima aktivnosti kako bi se ovakav trend i nastavio.

Prema evidenciji Centra za transplantacijsku medicinu na dan 27.09.2024.godine, na federalnu listu čekanja za presađivanje bubrega upisano je stotinu šezdeset i pet (165) pacijenata, na federalnu listu čekanja za presađivanje jetre upisano je trideset i šest (36) pacijenata, na federalnu listu čekanja za presađivanje srca upisano je dvadeset (20) pacijenata, dok je na federalnu listu čekanja za presađivanje rožnice upisano trinaest (13) pacijenata.

Podatak da je u razdoblju rujana 2014. – rujana 2024. godine obavljeno devedeset i pet (95) razgovora s obiteljima osoba kojima je utvrđena moždana smrt i dobiveno trideset i pet (35) pristanaka obitelji za darivanje organa i tkiva ukazuje da je neophodno kontinuirano provoditi aktivnosti na podizanju svijesti javnosti o značaju doniranja organa i tkiva, a koje ovo ministarstvo ostvaruje u suradnji sa navladinim sektorom, te planira i u buduće ostvarivati.

Federalno ministarstvo zdravstva, kao i nevladin sektor, gdje posebno ističemo Donorsku mrežu u BiH i Udrugu dijaliziranih i transplantiranih bolesnika u Federaciji BiH, kroz javne tribine, seminare, stručne skupove, suradnju s međunarodnim institucijama, itd. provode aktivnosti na promociji donorstva i transplantacije.

Javne kampanje su nezaobilazne u procesu informiranja i educiranja javnosti o značaju doniranja organa i tkiva, a u iste je potrebno uključiti sve zainteresirane relevantne subjekte koji mogu doprinijeti širenju i promicanju ideje donorstva, međutim za pripremu i provedbu javnih kampanja potrebno je osigurati financijska sredstva.

U tom kontekstu ističemo da je ovo ministarstvo kontinuirano, od 2016 godine do danas, u prijedlogu proračunskih sredstava za svaku godinu planiralo sredstva za provođenje aktivnosti na podizanju svijesti javnosti o značaju doniranja i transplantacije organa, ali su ista odobrena samo za 2020. godinu i to u iznosu od 100,000.00 KM, a koja su Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o izvršavanju proračuna Federacije BiH za 2020. godinu („Službene novine Federacije BiH“ broj 28/20), preusmjerena na COVID.

Također, ističemo da je ovo ministarstvo u prijedlogu proračunskih sredstava za 2025. godinu planiralo sredstva u iznosu od 100,000.KM za provedbu aktivnosti na podizanje svijesti javnosti o značaju doniranja organa.

Prijedlog za osiguranje navedenih proračunskih sredstava temelji se na činjenici da ja ovo ministarstvo prepoznalo udruge pacijenta i nevladin sektor kao ključne

partnere u promociji donorstva i transplantacije, ali i kao aktere koji su u zemljama iz okruženja imali važnu ulogu u promjeni svijesti javnosti o značaju doniranja organa, te nam je namjera da putem javnog poziva dodijelimo sredstva namjenskog transfera organizacijama civilnog društva koje aktivno sudjeluju u promociji donorstva i transplantacije i da realizacijom kampanja utječemo na građansku svijest o potrebi i značaju doniranja organa, povećanje broj transplantacija organa u FBiH, smanjenje broja pacijenata na listama čekanja za transplantaciju bubrega i drugih organa, smanjenja broja pacijenata na dijalizi.

Naglašavamo da je transplantacijska medicina područje medicinske znanosti i prakse koja ne može opstati bez potpore građana, odnosno solidarnosti i pozitivnog stava javnosti spram doniranja organa, a promocija donorstva i transplantacije mora biti obveza ne samo Federnog ministarstva zdravstva već i cijelog društva.

Unaprjeđenje i razvoj programa transplantacijske medicine, a što podrazumijeva kontinuirani razvoj donorskog programa, kao i razvoj pojedinačnih transplantacijskih programa, zahtijeva sustavna ulaganja, kao i konsenzus struke i zdravstvene politike o transplantaciji kao nacionalnom javnozdravstvenom interesu.